

Doufám, že jsem vás přesvědčil:
základy akademické debaty

Uvedenie do problematiky prvej debaty

Téza: *Táto vláda verí, že znížovanie uhlíkových emisií nestojí za vynaložené náklady.*

Podobne ako väčšina ostatných tém, aj problematika ekológie sa stala na turnajoch v akademickej debate veľmi populárnym zadaním po tom, čo stúpla jej rezonancia v celospoločenskom diskurze. Na prvý pohľad sa môže zdať, že ide o informačne veľmi náročnú oblasť, pretože debatéri musia disponovať množstvom vedeckých poznatkov, na ktorých stavajú svoje argumenty. To ale neplatí úplne. Pochopiteľne kvalitný poznatok prispieva k istej výhode v debate, nie však väčšou mierou ako v akejkoľvek inej oblasti. Správne zvolená téza pre debatný turnaj alebo akúkoľvek inú akademickú debatu totiž neočakáva expertov, ale laikov s priemerne širokým všeobecným prehľadom. Napríklad téza *Táto*

vláda verí, že globálne otepľovanie neexistuje, nutne potrebuje odborníkov, aby nebola iba hádkou s plytkými argumentmi, po ktorej by si rozhodca mohol hodíť mincou a, podľa toho ako padne, určiť víťazov a porazených. Navyše by sa iba ľažko za podobnými argumentmi hľadali princípy, o ktorých debata má byť. Druhá ukážková debata ale predstavuje lepší materiál na vysvetlenie princípov stojacich za argumentmi, preto na nich dôslednejšie upozorníme v úvode do problematiky druhej debaty.

Nami zadaná téza Táto vláda verí, že znižovanie uhlíkových emisií nestojí za vynaložené náklady, pojednáva o klasickom konflikte ekonomický vs. ekologický rozvoj. Na prvý pohľad možno budí rešpekt, ale po hlbšom zamyslení ide o priemerne náročnú tézu. Ako neskôr uvidíte, v podobnej debate jedna strana propaguje odklon od zelených opatrení, ktorých efektivita je v celoplaneárnom kontexte otázna, a realokáciu finančných zdrojov na opatrenia bezprostredne pomáhajúce ľuďom – napríklad rozširovanie pitnej vody, boj proti malárii, podpora výskumu na liečenie civilizačných ochorení atď. Naopak, druhá strana sa snaží presvedčiť rozhodcu, že práve podpora tzv. zelených opatrení a čo najdôslednejšia starostlivosť o životné prostredie je tým, čo zvyšuje kvalitu ľudského života vo väčšej miere. Ako ste si isto všimli, za týmito v krátkosti načrtnutými tvrdeniami už stoja princípy, ktoré je možné obhajovať iba za pomoci

Doufám, že jsem vás přesvědčil:
základy akademické debaty

informácií načerpaných zo sledovania bežného verejného diskurzu a bez skutočne expertných znalostí ekológie.

Naďalej je ekologická problematika silne hodnotovou debatnou oblasťou. Každá jedna zo strán totiž obhajuje v konečnom dôsledku hodnotu ľudského života a snaží sa o jeho skvalitnenie a v niektorých prípadoch dokonca až záchranu. Z toho dôvodu sme pre prvú exhibičnú debatu v týchto skriptách vybrali práve v podnadpise zmienenú tézu. Oproti druhej, v ktorej sa proti sebe stretávajú najmä argumenty a ich analýza, v tejto stoja proti sebe na argumentoch postavené hodnoty, resp. hodnota a odlišná cesta ako ju dosahovať. Rečníci v nasledujúcom videu majú bohaté skúsenosti s debatovaním, a preto je pre nich práca s hodnotami samozrejmostou. Pre začiatočníkov môže byť ale spočiatku problémom, pretože je akousi nadstavbou intuitívnej argumentácie často využívanej v bežnej praxi. Nasledujúce video, ktoré ponúka hned' niekoľko rečníckych štýlov pri práci s hodnotami, tak, dúfajúc, doplní teoretickú prednášku s názvom *Hodnoty v argumentaci* o praktické príklady a uľahčí vám cestu, ako začať vo svojich rečiach s hodnotami pracovať. Tie totiž zvyšujú kvalitu argumentácie v prostredí akademickej debaty, a preto sú pre výbavu debatéra veľmi dôležité.